

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей

09 березня 2021 № 92

ПРОЄКТ

Про затвердження Вимог до Державної системи онлайн-моніторингу

Відповідно до пункту 25 частини першої статті 8 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» та абзацу тридцять п'ятого підпункту 1 пункту 4 Положення про Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 року № 891, Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей вирішила:

1. Затвердити Вимоги до Державної системи онлайн-моніторингу, що додаються.
2. Департаменту методології разом з департаментом юридичного забезпечення в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Департаменту документального забезпечення та організаційної роботи забезпечити оприлюднення цього рішення після його державної реєстрації.
4. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову КРАІЛ Рудого І.Т.

Голова

Іван РУДИЙ

Згідно з чинним законодавством відповідно до колегіального рішення КРАІЛ

Протокол № _____ засідання КРАІЛ від _____

ПРОЄКТ
ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Комісії з
регулювання азартних ігор
та лотерей
№ _____

Вимоги до Державної системи онлайн-моніторингу

1. Ці Вимоги визначають умови створення та функціонування Державної системи онлайн-моніторингу. Створення і впровадження Державної системи онлайн-моніторингу має відповідати нормативно-правовим та розпорядчим документам, які регламентують створення та функціонування інформаційних систем, електронного цифрового підпису, порядку розроблення автоматизованих систем, комплексних систем захисту інформації та визначають вимоги до захисту інформації в автоматизованих системах.

2. У цих Вимогах терміни вживаються у таких значеннях:

авторизація – надання певній особі або групі осіб прав на виконання певних дій, а також процес перевірки (підтвердження) даних прав при спробі виконання цих дій;

адміністратор безпеки Державної системи онлайн-моніторингу – користувач, відповідальний за дотримання політики безпеки Державної системи онлайн-моніторингу;

адміністратор Державної системи онлайн-моніторингу – користувач, роль якого включає функції встановлення, налаштування та керування компонентами Державної системи онлайн-моніторингу;

аутентифікація – процедура встановлення належності користувачеві інформації в системі пред'явленого ним ідентифікатора;

відповідальна особа - співробітник Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей або співробітник інших органів державної влади, яка взаємодіє з Державною системою онлайн-моніторингу для виконання функціональних обов'язків;

ідентифікація – використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи;

користувач – організатор азартних ігор, який на підставі отриманої ліцензії має право здійснювати зазначений у такій ліцензії вид діяльності з організації та проведення азартних ігор в особі його уповноваженого представника;

модульна структура програми – це деревовидна структура, у вузлах якої розміщуються програмні модулі, а направлені дуги показують статичну підлеглість модулів;

прикладний програмний інтерфейс (API) – інтерфейс програмного доступу до Державної системи онлайн-моніторингу;

реляційна СКБД – база даних, заснована на реляційній моделі даних;

унікальний ідентифікатор – ознака об'єкта, який однозначно визначає об'єкт серед інших об'єктів того ж типу, що дозволяє відрізнити його від інших об'єктів та формується і надається у спеціальному вигляді;

RBAC (Role Based Access Control) – політика вибіркового керування доступом, при якому права доступу суб'єктів системи на об'єкти групуються з урахуванням специфіки їх застосування, утворюючи ролі.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», ДСТУ 2226-93 «Автоматизовані системи. Терміни та визначення», ДСТУ 3396.2-96 «Захист інформації. Технічний захист інформації. Терміни та визначення», НД ТЗІ 1.1-003-99 «Термінологія у галузі захисту інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу», в національному стандарті ДСТУ ISO/IEC 29115:2015 (ISO/IEC 29115:2013, IDT) «Інформаційні технології. Методи захисту. Структура гарантування автентифікації об'єктів» та національному нормативному документі ДСТУ ISO/IEC 15408-1:2017 (ISO/IEC 15408-1:2009, IDT) «Інформаційні технології. Методи захисту. Критерії оцінки. Частина 1. Вступ та загальна модель».

3. Державна система онлайн-моніторингу (далі – Державна система) є основним інструментом здійснення Комісією з регулювання ринку азартних ігор та лотерей функції з державного нагляду (контролю) за діяльністю у сфері організації та проведення азартних ігор.

4. Державна система має бути спеціалізованим програмно-апаратним комплексом, призначеним для забезпечення здійснення моніторингу господарської діяльності організаторів азартних ігор, забезпечення відповідності ліцензійним умовам та технічним стандартам шляхом отримання або передачі в режимі реального часу за допомогою програмного інтерфейсу (API) від/до онлайн-систем організаторів азартних ігор та/або відповідного грального обладнання через мережу Інтернет або інші канали зв'язку інформації, збір такої інформації, обробку, накопичення та реєстрацію інформації про прийняті ставки, виплачені виграші (призи), здійснені виплати та інші операції, пов'язані з організацією та проведенням азартних ігор, забезпечення її захисту від втрати, розкрадання, спотворення, підробки, несанкціонованих дій щодо її знищення, модифікації, копіювання тощо, від несанкціонованого доступу через мережу Інтернет, а також для забезпечення принципу відповідальності гри.

5. Державна система повинна мати сертифікат відповідності української та/або іноземної лабораторії, визначеної відповідно до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» Комісією з регулювання ринку азартних ігор та лотерей.

6. Державна система має забезпечувати:

1) безперешкодну цілодобову в режимі реального часу передачу та прийом даних, з можливістю обробки, обліку, накопичення та зберігання інформації про кожну операцію з прийняття ставки, повернення ставки, виплату виграшу (призу), здійснену виплату, інші операції, форму розрахунків з гравцями та валовий дохід організатора азартних ігор (зазначена інформація передається до Державної системи онлайн-моніторингу у неперсоналізованому вигляді, крім випадків, визначених Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор»);

2) контроль валового доходу організаторів азартних ігор у режимі реального часу, в тому числі контроль загального відсотка виграшу гральних автоматів;

3) цілісність інформації під час її обробки, обліку, накопичення та зберігання, автентифікацію походження інформації;

4) контроль достовірності інформації;

5) конфіденційність персональних даних гравців;

6) резервне копіювання в автоматичному режимі та відновлення інформації, збереження цілісності баз даних у разі планової та/або аварійної зупинки системи;

7) збереження інформації протягом строку, встановленого Комісією з регулювання ринку азартних ігор та лотерей, але не менше строку дії відповідної ліцензії організатора азартних ігор;

8) можливість дистанційного відключення гральних автоматів;

9) доступ організаторів азартних ігор до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх;

10) використання засобів контролю та захисту інформації Державної системи онлайн-моніторингу відповідно до вимог нормативно-правових актів;

11) електронну ідентифікацію, аутентифікацію та авторизацію користувачів системи та онлайн-систем організаторів азартних ігор;

12) адміністрування системи та забезпечення доступу до неї суб'єктів наповнення, користувачів та інших зацікавлених осіб;

13) взаємодію з електронними реєстрами (Реєстром організаторів азартних ігор у гральних закладах казино, Реєстром організаторів азартних ігор казино в мережі Інтернет, Реєстром організаторів букмекерської діяльності, Реєстром організаторів азартних ігор у залах гральних автоматів, Реєстром організаторів гри в покер в мережі Інтернет);

14) формування аналітичних звітів на базі отриманої інформації від організаторів азартних ігор та її автоматичної обробки.

Державна система повинна відповідати таким вимогам:

підтримувати роботу візуального інтерфейсу в різних операційних середовищах;

підтримувати сервісно-орієнтовану архітектуру програмного забезпечення;

кросплатформність;

ліцензійна чистота;

система не повинна мати технічних та ліцензійних обмежень на кількість одночасно працюючих користувачів;

забезпечувати високу надійність роботи центрального серверу (серверів) Державної системи в режимі 24/7/365 (366), можливість «гарячої» заміни необхідних комплектуючих (захист електроживлення та підтримка роботи в мережі);

мати систему автоматизованого архівування бази даних та програмного забезпечення на високоємні зовнішні носії та поновлення працездатності Державної системи в разі відновлення працездатності з цих носіїв.

7. Перелік користувачів та обсяг прав доступу для різних користувачів Державної системи визначається порядком функціонування Державної системи онлайн-моніторингу, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Державна система має передбачати можливість роботи з нею осіб з інвалідністю.

8. Державна система повинна містити у розрізі кожного грального закладу, кожного грального обладнання та кожної азартної гри, що проводиться, а також у розрізі періоду проведення азартних ігор (день, тиждень, місяць, квартал, рік) інформацію щодо:

кожної ставки, прийнятої в азартну гру;

повернутих ставок;

виплати виграшів в азартні ігри.

Усі операції в Державній системі повинні фіксуватися у режимі реального часу із зазначенням моменту (секунда, хвилина, година, день, місяць, рік) її здійснення.

9. Функціонування Державної системи має бути безперервним.

10. Доступ користувачів до Державної системи має здійснюватися за допомогою інтегрованої системи електронної ідентифікації з використанням засобів кваліфікованого електронного підпису, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання.

11. Державна система має забезпечувати сумісність та взаємодію з іншими інформаційними системами та мережами, що складають державні інформаційні ресурси, в тому числі з:

Єдиним державним порталом адміністративних послуг та Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

Реєстром організаторів азартних ігор у гральних закладах казино;

Реєстром організаторів азартних ігор казино в мережі Інтернет;

Реєстром організаторів букмекерської діяльності;

Реєстром організаторів азартних ігор у залах гральних автоматів;

Реєстром організаторів гри в покер в мережі Інтернет;

Реєстром осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

12. До структури Державної системи мають увійти такі модулі:

моніторингу функціонування Державної системи;

взаємодії з електронними реєстрами (Реєстром організаторів азартних ігор у гральних закладах казино; Реєстром організаторів азартних ігор казино в мережі Інтернет; Реєстром організаторів букмекерської діяльності; Реєстром організаторів азартних ігор у залах гральних автоматів; Реєстром організаторів гри в покер в мережі Інтернет; Реєстром осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх);

електронної ідентифікації організатора азартних ігор з використанням програмного інтерфейсу (API);

збору визначеної цим порядком інформації від організаторів азартних ігор в режимі реального часу;

перевірки наявності особи в електронному реєстрі осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх;

адміністрування системи та забезпечення доступу до неї користувачів та організаторів азартних ігор для взаємодії з Державною системою з використанням програмного інтерфейсу (API);

формування аналітичних звітів на базі отриманої інформації від організаторів азартних ігор та її автоматичної обробки.

13. У Державній системі мають розміщуватися відомості/інформація, визначені Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», зокрема:

1) операції з прийняття ставок із зазначенням:

унікального ідентифікатора ставки в онлайн-системі організатора азартних ігор;

суми ставки;

дати та часу прийняття ставки;

унікального ідентифікатора грального закладу або вебсайту де було прийнято ставку;

унікального ідентифікатора грального обладнання за допомогою якого було прийнято ставку;

унікального ідентифікатора гравця в онлайн-системі організатора азартних ігор, що зробив ставку;

азартної гри у якій було прийнято ставку;

дати та часу повернення ставки (у випадку повернення ставки);

суми виграшу по ставці;

дати та часу здійснення виплати виграшу по ставці;

детальної інформації про ставку, що однозначно описує подію чи сукупність подій, на які прийнято ставку та коефіцієнти;

2) операції з обміну коштів на ігрові замітники гривні та навпаки із зазначенням:

унікального ідентифікатора операції в онлайн-системі організатора азартних ігор;

типу операції (обмін коштів на ігрові замітники гривні або обмін ігрових заміників гривні на кошти);

суми операції;

форми розрахунків;

унікального ідентифікатору грального закладу або вебсайту, де було проведено операцію;

унікального ідентифікатора гравця в онлайн-системі організатора азартних ігор, що здійснював операцію обміну;

3) валовий дохід організатора азартних ігор;

4) інформація з Реєстру організаторів азартних ігор у гральних закладах казино;

5) інформація з Реєстру організаторів азартних ігор казино в мережі Інтернет;

6) інформація з Реєстру організаторів букмекерської діяльності;

7) інформація з Реєстру організаторів азартних ігор у залах гральних автоматів;

8) інформація з Реєстру організаторів гри в покер в мережі Інтернет;

9) інформація з Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх.

Зазначена інформація передається до Державної системи в неперсоналізованому вигляді, крім випадків, визначених Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор».

Державна система має бути побудована за принципом модульної структури.

14. Наповнення Державної системи має здійснюватися організаторами азартних ігор шляхом отримання або передачі в режимі реального часу за допомогою програмного інтерфейсу (API) від/до онлайн-систем організаторів азартних ігор та/або відповідного грального обладнання через мережу Інтернет або інші канали зв'язку інформації зазначеної у пункті 13.

Державна система на базі отриманої інформації від організаторів азартних ігор та її автоматичної обробки здійснює формування аналітичних звітів, що передбачені законодавством та є необхідними для виконання

функції з державного нагляду (контролю) за діяльністю у сфері організації та проведення азартних ігор.

Дистанційний доступ Державної системи до онлайн-систем організаторів азартних ігор повинен здійснюватися за допомогою прикладного програмного інтерфейсу (API) в режимі реального часу, який, у свою чергу, має розміщуватися у відкритому, вільному доступі на інтернет-ресурсі, визначеному Уповноваженим органом.

15. Рівні зберігання даних в Державній системі повинні бути побудовані для промислових, сучасних та реляційних СКБД. Для забезпечення цілісності даних повинні використовуватися вбудовані механізми СКБД.

Засоби операційних систем та СКБД повинні забезпечувати документування і протоколювання інформації, що оброблюється в системі.

Структура бази даних повинна підтримувати призначення необхідних атрибутів доступу та класифікацію інформації, що зберігається, відповідно до чинного законодавства України.

Технічні засоби, що забезпечують зберігання інформації, повинні використовувати сучасні технології, що дозволяють забезпечити підвищену надійність зберігання даних і оперативну заміну обладнання.

До складу Державної системи повинна входити спеціалізована підсистема резервного копіювання і відновлення даних.

16. Відомості (інформація), внесені до Державної системи, повинні бути захищені відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації.

Захист інформації, розміщеної в системі, забезпечується із застосуванням комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

Дані Державної системи повинні бути захищеними від несанкціонованої модифікації та знищення.

17. Державна система є об'єктом права державної власності.

Програмний код Державної системи має бути переданий власнику Державної системи.

Директор департаменту методології

Н. Лех